

Q&A Stakeholdersbijeenkomst Asbest van 17 april 2026

Op 1 januari 2027 treedt naar verwachting nieuwe asbestregelgeving in werking, als gevolg van een aangescherpte Europese richtlijn. Tijdens een recente bijeenkomst van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) kregen professionals uit de asbestsector de kans om vragen te stellen over de wijzigingen.

Wat zijn de belangrijkste veranderingen in de nieuwe asbestregelgeving?

De nieuwe regelgeving introduceert drie grote wijzigingen:

1. Ten eerste komt er een vergunningstelsel voor bedrijven die asbest verwijderen. Deze vergunningen worden ingedeeld in drie risicocategorieën: 'beperkt' (bijv. kitten), 'basis' (bijv. asbestdaken) en 'uitgebreid' (bijv. spuitasbest).
2. Ten tweede worden de opleidingseisen aangescherpt. De huidige verplichtingen tot persoonscertificering (DTA/DAV-rollen) verdwijnen en worden vervangen door een systeem van erkende opleidingen. Er komt een landelijk register van werknemers die de erkende opleidingen hebben afgerond.
3. Ten slotte wordt de meldingsprocedure voor werkzaamheden gecentraliseerd via het Omgevingsloket (DSO), waarbij het huidige LAVS komt te vervallen.

Hieronder worden vragen over verschillende onderwerpen beantwoord. Hieraan kunnen geen rechten worden ontleend. Er kunnen nog veranderingen komen in de versie waar nu de internetconsultatie voor loopt. Bepalend voor de verplichtingen is de regelgeving zoals die wordt vastgesteld en in werking treedt.

1 Vergunningen

Hoe werkt het nieuwe vergunningstelsel met het 'stoplichtmodel'?

Bedrijven moeten een vergunning aanvragen op basis van het type werkzaamheden dat ze uitvoeren. Daarvoor moet het bedrijf een bewijs van naleving indienen. En werknemers moeten een opleiding bij een erkend instructeur hebben gevolgd. Een negatieve nalevingsgeschiedenis van een bedrijf over de afgelopen vijf jaar kan er daarnaast toe leiden dat de vergunning niet verleend wordt. Sancties die zijn opgelegd voor overtredingen leveren 'strafpunten' op. Op basis van het aantal punten krijgt een bedrijf een status in een stoplichtmodel:

- **Groen:** Weinig strafpunten, resulterend in een vergunning voor onbepaalde tijd.
- **Oranje:** Een aantal strafpunten die leiden tot een tijdelijke vergunning van twee jaar.
- **Rood:** Te veel strafpunten, waardoor geen vergunning wordt verleend.

Voordat een bedrijf in oranje of rood wordt gezet, krijgt het eerst de kans om te vertellen wat het daarvan vindt. Dat heet een zienswijze en is een brief of mail waarin het bedrijf uitlegt waarom het niet eens is met het voorgenomen besluit. Verliest een bedrijf een verplicht procescertificaat? Dan raakt het meteen ook de vergunning kwijt.

Welke boetes worden wel en niet meegenomen in het stoplichtmodel?

Niet alleen boetes, maar ook andere "asbestgerelateerde sancties" zoals stilleggingen worden meegenomen. Deze "strafpunten" blijven vijf jaar staan. Een sanctie moet wel "juridisch rechtsgevolg hebben gehad"; je moet dus een officiële beschikking hebben ontvangen. Er wordt een samenwerkingsverband tussen toezichthouders opgezet om deze informatie centraal te verzamelen.

Hoe wordt bepaald in welke categorie een werkzaamheid valt?

De indeling is gebaseerd op het **potentiële blootstellingsrisico**, niet op de daadwerkelijke blootstelling na het nemen van maatregelen. De gedachte hierachter is dat een hoger potentieel risico een zwaarder "systeem van borging" vereist. Naarmate het potentiële blootstellingsrisico hoger is, zijn meer maatregelen nodig om veilig te werken. Daarvoor is een hoger borgingsniveau nodig en dus ook een zwaarder type vergunning.

Hoe wordt omgegaan met de regeldruk voor de consument?

Voor de consument wordt het duidelijker welke bedrijven de werkzaamheden mogen verrichten. Straks moet elk bedrijf een vergunning hebben om asbest te verwijderen. En daar komt een landelijke lijst voor.

Hoe zit het met ZZP'ers en inhuurkrachten?

Een "daadwerkelijk zelfstandige" ZZP'er heeft een eigen vergunning nodig. Inhuurkrachten vallen onder de vergunning van het inlenende bedrijf (de werkgever). De ingehuurd kracht moet aan de opleidingseisen voldoen en ook in het register staan.

2. Opleidingen

Wat gebeurt er met de huidige DTA/DAV-certificaten en -functies?

Het huidige systeem van persoonscertificering, inclusief de bekende DTA- en DAV-rollen, komt te vervallen. Hiervoor in de plaats komt een systeem van erkende opleidingen die (voor verwijderingen) gekoppeld zijn aan de nieuwe vergunningscategorieën 'beperkt', 'basis' en 'uitgebreid'. Bestaande certificaten en diploma's blijven geldig, maar medewerkers zullen een bijscholing moeten volgen voor de onderdelen waarvoor zij nog niet zijn opgeleid, zoals kennis van de Nederlandse wet- en regelgeving.

Krijg je een diploma of een certificaat?

Dat hangt van de opleider af. Voor opleidingen van door OCW-erkende instellingen (zoals mbo's) krijg je een certificaat. Voor opleidingen door private opleiders die door de minister erkend zijn, krijg je een "bewijs van registratie" dat in het register wordt opgenomen. Met het goed afsluiten van een opleiding kan iemand een bewijs van registratie of certificaat halen. Het maakt niet uit welke term hiervoor wordt gebruikt. Belangrijk is wel dat een dergelijk opleidingsbewijs niet moet worden verward met het huidige persoonscertificaat dat wordt afgegeven door een geaccrediteerde certificerende instelling.

Wat is de status van bestaande diploma's?

Bestaande diploma's blijven geldig, maar vereisen een verplichte bijscholing over de Nederlandse wetgeving vóór medio 2027. De nieuwe geldigheidstermijn van deze bijgeschoolde diploma's is naar verwachting drie jaar.

Komt er een kwaliteitsborgingssysteem, zoals een 'stoplichtenmodel', voor erkende opleiders?

Nee, een stoplichtenmodel is niet voorzien. De kwaliteitsborging zal plaatsvinden via een erkenningsprocedure en periodieke audits. Als een opleider fraudeert of onvoldoende kwaliteit levert, kan de erkenning worden geschorst of ingetrokken.

Door wie worden opleiders erkend?

Dit zal waarschijnlijk door de stichting Ascert worden gedaan. Dit is specialistisch werk waar Ascert al ervaring mee heeft.

Wat voor aanvullende of specifieke eisen worden gesteld aan de toezichthouders?

De opleidingseis geldt voor toezichthouders die tijdens hun werk op asbestwerkzaamheden toezien en daarbij blootgesteld kunnen worden. Als een toezichthouder bijvoorbeeld altijd "buiten de linten blijft" en er geen blootstellingsrisico is, geldt de eis niet.

3. Meldingen, Toezicht en Handhaving

Hoe werkt het melden van werkzaamheden?

Het LAVS (Landelijk Asbestvolgsysteem) verdwijnt. Alle meldingen zullen via het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) gaan. Een belangrijke wijziging is dat de namen van de werknemers die het werk waarschijnlijk zullen gaan doen moeten worden vermeld. Als daarin door bijv. ziekte wijzigingen in komen, hoeft dat niet opnieuw te worden gemeld.

Hoe kan een inventariseerder een melding doen?

Inventarisatiebedrijven hebben geen meldplicht die volgt uit de regelgeving. Volgens het huidige certificatieschema moeten inventarisatiebedrijven wel in het LAVS melden dat zij ergens een asbestinventarisatie gaan uitvoeren. Certificerende instellingen kunnen dan onaangekondigde audits plannen. Dit wordt niet in het Omgevingsloket opgenomen.

Hoe wordt er gehandhaafd op de categorie 'beperkt', aangezien daar geen verplichte meldingen voor elk project zijn?

Op dit moment zijn er diverse vrijstellingen van de meldplicht. Die komen te vervallen. In de nieuwe situatie zijn er andere werkzaamheden die niet gemeld hoeven te worden. Het klopt dat er dan geen onaangekondigd toezicht mogelijk is op basis van een melding. Bedrijven die deze werkzaamheden doen, moeten wel een vergunning hebben en zijn daardoor bekend bij de toezichthouder.

Hoe wordt het functioneren van individuele medewerkers gecontroleerd nu de persoonscertificering vervalt?

De verantwoordelijkheid verschuift naar de werkgever. Onveilig werken kan leiden tot intrekking van een vergunning. Dit is een prikkel voor werkgevers, om te zorgen dat werknemers hun werk veilig uitvoeren. Wanneer een werknemer dit niet doet kan dat negatieve gevolgen hebben voor de vergunning van een bedrijf. Toezicht op de werkplek kan een werkgever dwingen om een niet-functionerende medewerker opnieuw op te leiden. De directe sanctie op het individu via een persoonscertificaat verdwijnt. Als het aantoonbaar is dat het echt de schuld is van de werknemer, kan de werkgever in de nieuwe situatie worden vrijgesteld.

Hoe wordt er in de nieuwe regelgeving omgegaan met spoedeisende saneringen?

De Europese richtlijn geeft heel beperkt ruimte om vrijstellingen voor de meldplicht te geven. Er is al wat ruimte genomen voor bijv. levensbedreigende situaties, maar er wordt nog bekeken of er meer situaties moeten worden opgenomen.

4. Werkmethoden en Risicobeoordeling

Hoe werken de tussentijdse metingen en eindcontroles?

Het idee is dat als een luchtmeting *tijdens* de werkzaamheden wordt gedaan en het meetresultaat onder de 10.000 vezels/m³ blijft, er geen luchtmeting meer nodig is tijdens de eindbeoordeling. In deze situatie blijft de concentratie in de lucht zodanig beperkt dat de blootstelling voldoende snel onder de toetswaarde komt als het werk klaar is. Een belangrijke voorwaarde is wel dat de werkplek schoon is. Daarom blijft de visuele inspectie verplicht. Een andere belangrijke voorwaarde is dat de meting tijdens de werkzaamheden goed wordt uitgevoerd en er wordt gemeten wanneer de blootstelling het hoogst is.

Los van de eindbeoordeling willen we dat er meer invulling wordt gegeven aan de bestaande verplichting om metingen tijdens de sanering (tussentijdse metingen) uit te voeren. Er wordt nog gewerkt aan een meetprotocol om vast te leggen wanneer het beste gemeten kan worden.